

Ficha Técnica: Fachada Occidental da Catedral de Notre-Dame de Reims

- **Título:** Fachada occidental da Catedral de Notre-Dame de Reims.
- **Cronoloxía:** Construción principal da fachada: 1225–1275.
- **Localización:** Reims, Francia.
- **Estilo:** Gótico Clásico.
- **Técnica e materiais:** Sillería de pedra calcaria, vidreiras, e escultura en relevo e de vulto redondo.



Comentario da Obra

1. Identificación

A fachada occidental da Catedral de Notre-Dame de Reims é unha das manifestacións máis puras e equilibradas do **Gótico Clásico francés** e é a obra máis representativa do período no que a luz e a verticalidade se converteron nos protagonistas. Comezada a construír en 1211, a fachada é froito dunha época de esplendor e competencia entre as catedrais francesas. A súa función era dobre: servir como un **escenario para a coroación dos reis de Francia** e funcionar como un **catecismo visual** para os fieis. A fachada é un dos poucos edificios que manteñen a coherencia estilística de principio a fin, e as súas tres portas acollen un dos programas escultóricos máis ricos e expresivos do Gótico.

2. Análise Formal

A fachada de Reims destaca pola súa perfecta **tripartición vertical e horizontal**, creando unha sensación de orde e harmonía.

- **Tres portas:** Cada porta correspóndese cunha das naves do interior. Teñen **arquivoltas abertas e tímpanos acristalados** (a diferenza dos tímpanos escultóricos do Románico) que permiten o paso da luz ao interior.
- **Rosetón e galerías:** O centro está ocupado por un **enorme rosetón**, ladeado por dúas fiestras caladas. Enriba, a **Galería dos Reis** mostra as estatuas dos reis de Francia, reforzando a conexión entre a monarquía e a Igrexa.
- **Torres:** As dúas torres, aínda que inacabadas, subliñan a **verticalidade** e a sensación de ascenso cara ao ceo, un ideal gótico.

A característica máis sobresaliente é a **integración total da escultura na arquitectura**. As figuras non están simplemente pegadas á parede, senón que se sitúan nas xambas, nos pináculos e nos contrafortes, como se a pedra se convertese en vida.

3. Análise Iconográfica e Simbólica

O programa iconográfico de Reims está centrado na **vida de Cristo e de María**, con escenas que comezan a mostrar unha **profunda humanidade e sentimento**.

- **O Tríptico da Virxe:** Na porta central, os tímpanos mostran a Virxe María coroada como Raíña do Ceo. Nos laterais, as figuras da **Anunciación e a Visitación** (xambas da porta dereita) son un claro exemplo da evolución da escultura. As figuras, coñecidas como o "Anxo Sorrinte" e a "Virxe da Anunciación", mostran expresións de felicidade, serenidade e emoción, comunicándose entre si. Os seus corpos teñen un **contraposto** e as súas vestimentas posúen pregues suaves e realistas, lonxe da rixidez románica.
- **As estatuas-columna:** As figuras das xambas son totalmente independentes da parede e posúen un volume que as fai parecer persoas reais. Este **naturalismo psicolóxico** é unha das grandes innovacións do Gótico e sitúa a Reims como un punto de inflexión na historia da arte.
- **As arquivoltas:** Narran escenas do Antigo e do Novo Testamento, como o Xuízo Final, que actúa como un recordatorio didáctico para os fieis.

4. Contextualización

A construción da Catedral de Reims coincide coa etapa de maior poder e prestixio da **monarquía capeta**. A catedral, ao ser o lugar de coroación dos reis, tiña a misión de ser un reflexo do **poder real e divino**. O seu estilo, caracterizado pola luz e a altura, inspirouse na estética de **Saint-Denis**, promovida por o Abade Suger, que buscaba unha arte que reflectise a luz de Deus. As novas solucións arquitectónicas, como os **arcobotantes** (contrafortes voadores), permitiron que os muros se convertesen en inmensas vidreiras, inundando o interior de luz de cores.

5. Conclusión

A fachada de Reims é a síntese perfecta dos ideais do Gótico Clásico: **verticalidade, luminosidade e unha nova humanidade na escultura**. A súa harmonía arquitectónica e a expresividade das súas figuras fan dela un monumento excepcional. Máis aló de ser un simple edificio relixioso, é un **manifesto do poder real e da fe cristiá**, onde a arte non só serve para narrar historias, senón tamén para transmitir emoción e espiritualidade. A súa escultura en particular marca a culminación da evolución cara a un naturalismo que será característico da arte posterior.

Concepto	Definición segundo CIUG / PAU
Arco apuntado	Arco formado por dúas porcións de circunferencia que se cruzan en ángulo agudo. Característico do estilo gótico, permite maior altura e ligereza estrutural.
Arquivolta	Cada un dos arcos concéntricos que decoran e enmarcan o tímpano nas portadas das igrexas románicas e góticas.
Rosetón	Fiestra circular decorada con vidreiras e tracería, situada nas fachadas principais das igrexas góticas. Simboliza a luz divina e a perfección.
Triforio	Galería situada sobre as naves laterais, aberta á nave central mediante arcos. Característica do gótico, situada entre o clerestorio e os arcos formeiros.
Planta de cruz latina	Planta arquitectónica en forma de cruz cun brazo (nave principal) máis longo ca o transversal (transepto). Predomina na arquitectura cristiá occidental.
Arcobotante	Elemento estrutural exterior en forma de medio arco que transmite os empuxes das bóvedas cara a un contraforte. Típico da arquitectura gótica.
Parteluz	Elemento vertical que divide en dúas partes a entrada dunha portada. Sostén o tímpano e pode estar decorado con escultura.
Altorrelevo	Técnica escultórica na que as figuras sobresaen do fondo máis da metade do seu volume. Utilizada en frisos, tímpanos e decoración monumental.
Estatua-columna	Escultura integrada nunha columna, onde a figura humana actúa como soporte arquitectónico. Típica do gótico francés, especialmente nas portadas das catedrais.
Estilo	Conxunto de características formais, técnicas e temáticas que definen unha obra ou grupo de obras nun contexto histórico e cultural determinado.